

Väljaandja:	Vabariigi Valitsus
Akti liik:	korraldus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	19.12.2019
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	
Avaldamismärge:	RT III, 23.12.2019, 10

Hoonestusloa menetluse ja keskkonnamõju hindamise algatamine

Vastu võetud 19.12.2019 nr 311

Korraldus kehtestatakse 27. veebruaril 2010. a kehtinud veeseaduse § 22⁷ lõigete 1 ja 7 ja keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lõike 1 punktide 5 ja 17¹ ja § 11 lõike 3 alusel ning kooskõlas ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse § 25 lõikega 1

1. Asjaoludja menetluse käik

Eesti Energia Aktsiaselts (registrikood 10421629, Harju maakond, Tallinn, Lelle tn22, edaspidi *taotleja*) esitas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile 27. veebruaril 2010. a viis veeseaduse (edaspidi *VeeS*) § 22⁶ lõike 2 kohast hoonestusloa taotlust avaliku veekogu koormamisele elektrijaamadega Liivi lahe piirkonnas Kihnu ja Ruhnu saare ning Hädemeeste valla rannajoone läheduses (pabertaotlused nr TEE-111, TEE-112, TEE-113, TEE-114 ja TEE-115).

Taotleja esitas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile 30. augustil 2010. a ja 30. juunil 2015. a muudetud ning täpsustatud hoonestusloa taotlused. Muudetud taotluse kohaselt taotletakse hoonestusloa Kihnu lahe alale. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium andis tulenevalt ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse § 25 lõikest 1 Eesti Energia Aktsiaseltsi hoonestusloa menetluse üle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile.

Elektriturseaduse (edaspidi *ELTS*) § 92² kohaselt võib hoonestusloa anda vaid elektriettevõtjale elektriturseaduse tähenduses või elektriettevõtjaga ühte kontserni kuuluvale ettevõtjale konkurentsiseaduse § 2 lõike 3 tähenduses.

Taotleja põhitegevuseks on äriregistri andmetel elektrienergia müük, ettevõtte kapitalon 621 645 750 eurot. Majandustegevuse registri andmetel on taotleja esitatud 23. jaanuaril 2019. a majandustegevusteade nr ELM000085 elektrienergia müügi tegevusalal. Seega vastab taotleja ELTS §-s 92² sätestatud nõuetele.

Taotluse kohaselt on meretuulepark kavandatud kuni 160 tuulikuga, kuni 1000 MW võimsusega ning koormatava ala suurusega 183 189 290 m². Hoonestusloa taotletakse 50 aastaks.

Meretuulepark koosneb järgmistest osadest:

- 1) kuni 160 avamere tuulikut, pargi koguvõimsusega kuni 1000 MW;
- 2) tuulemõõdumast;
- 3) merel paiknevad alajaamad;
- 4) merel paiknevatesse alajaamadesse ühendatud elektrikaablid;
- 5) elektriülekanalid kuni maismaal paiknevasse liitumispunkti (põhivõrgu alajaama).

Mere ja maismaa ühenduskaabel suunduks merealajaamast lääne-ida-suunaliselt Pärnu maakonda Hädemeeste piirkonda. Üks kuni mitu sisemist merealajaama on kaabliga omavahel ühendatud ning maismaale kulgeb nendest üks ühenduskaabel. Tuulikute, alajaamade ja tuulemõõdumastide täpne arv, paiknemine ning ülekandeliini trassilõplik asukohavalik selgub keskkonnamõju hindamise ja uuringute tulemusena. Tuulikute ja kaabli asukoha valikul tuleb arvestada 17. aprillil 2017. a kehtestatud Pärnumaakonnaga piirneva mereala maakonnaplaneeringus seatud tingimusi.

Hoonestusloa menetluse algatamise otsustamiseks küsiti VeeS § 22⁷ lõike 2 kohaselt seisukohti Keskkonnaministeeriumilt, Kaitsemisteeriumilt, Siseministeeriumilt, Veeteede Ametilt, Lennuametilt, Muinsuskaitseametilt, Rahandusministeeriumilt ja Keskkonnaametilt. Seisukohti küsis Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium 2010. aastal ning uuesti Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet 2017. aastal.

Hoonestusloa menetluse algatamisest keeldumise aluseid ei tuvastatud.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium avaldas VeeS § 22⁷ lõike 3 kohaselthoonestusloa menetluse algatamise kavatsuse teate Ametlikes Teadaannetes, omaveebilehel ja ajalehes Eesti Päevaleht 10. mail 2010. a. Ühtegi teist taotluskäesolevas taotluses märgitud merealale hoonestusloa taotlemiseks VeeS § 22⁷ lõikes 4 nimetatud 20-päevase tähtaja jooksul teate avaldamisest ei esitatud.

Korralduse sisu, sealhulgas hoonestusloa menetluse algatamisetingimusi, on taotlejale tutvustatud ning taotlejal vastuväiteid ei ole.

2. Õiguslikud järelused

Hoonestusloa menetluse algatamise otsustamiseks VeeS § 22⁷ lõike 2 kohaselt küsitud Keskkonnaministeeriumi, Kaitseminsteeriumi, Siseministeeriumi, Veeteede Ameti, Lennuameti, Muinsuskaitseameti, Rahandusministeeriumi ja Keskkonnaameti seisukohtadest ei tuvastatud hoonestusloa menetluse algatamist välistavaid asjaolusid. Teised isikud ei oleesitanud hoonestusloa taotlust sama avaliku veekogu osa ehitisega koormamiseks.

VeeS § 22⁸ lõike 1 kohaselt keeldutakse hoonestusloamenetluse algatamisest, kui hoonestusloa andmine on ilmselgelt võimatu, ja lõike 2 kohaselt siis, kui taotletaval alal on juba algatatud mõne teisehoonestusloa menetlus või kui taotletaval alal on algatatud maakonnaplaneeringja planeeringu koostamise menetlus ei ole lõppenud. VeeS § 22⁸ lõige 1 hõlmab juhtumeid, kus hoonestusloa taotluse esitamisel on ilma pikemamenetluseta selge, et taotlust rahuldada ei ole võimalik. Selliseid asjaolusid tuvastatud ei ole. Samuti ei ole taotletava ala suhtes algatatud teisthoonestusloa menetlust ega maakonnaplaneeringut. Planeeritav meretuulepark jääb 17. aprillil 2017. a kehtestatud Pärnu maakonnaga piirneva mereala planeeringusmärgitud võimaliku tuuleenergeetika arenduspiirkonda. Seetõttu on põhjendatud hoonestusloa menetluse algatamine Eesti Energia Aktsiaseltsi taotluse alusel.

Tulenevalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnanajutimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 6 lõike 1 punktides 5 ja 17¹ ning § 11 lõikest 3 tuleb algatada keskkonnamõju hindamine. Keskkonnamõju hindamise algatamisest tulenevalt peatub hoonestusloa menetlus KeHJS § 11 lõike 11 kohaselt kuni KeHJS § 22 lõike 7 kohase Ametlikes Teadaannetes teavitamiseni.

Kuna tuulikuid planeeritakse Läti rannikust 2,6 meremiili kaugusele, võib kaasneda kavandatavategevusega oluline piiriülene keskkonnamõju. Sellest tulenevalt peab keskkonnamõju hindamisel lähtuma lisaks KeHJS-le ka piiriülese keskkonnamõjuhindamise konventsioonist (Espoo konventsioon) ning Eesti Vabariigi valitsuseja Läti Vabariigi valitsuse vahelisest riigipiire ületava keskkonnamõjuhindamise kokkuleppest.

Hoonestusloamenetluse algatamisel määrab Vabariigi Valitsus VeeS § 22⁷ lõike 7 punkti 3 kohaselt uuringud, mida taotleja peab hoonestusloa andmiseotsustamiseks tegema, ja nende tegemise tähtaja. Arvestades asjaolu, et keskkonnamõju hindamise täpne ulatus ja sisu, sealhulgas hindamismetoodika, ei ole hoonestusloa menetluse algatamisel veel teada ja see määratakse keskkonnamõjuhindamise programmis, siis ei ole käesolevas otsuses võimalik määrata lõplikkuuringute loetelu. Uuringute tegemise täpne vajadus määratakse keskkonnamõjuhindamise programmis. Praktikas võib keskkonnamõju hindamisel ilmnedas eriasjaolusid, mis võivad mõjutada ka uuringute tegemise tähtaega, kuid arvestades taotleja esitatud teavet ning kavandatavat uuringute tegemise aega, on mõistlik määrata uuringute tegemise tähtajaks viis aastat hoonestusloa menetlusealgatamisest. Tehtud uuringud ja nende alusel koostatud keskkonnamõju hindamisaruanne on hoonestusloa andmise otsuse tegemise üheks aluseks.

3. Otsus

3.1. Algatada hoonestusloa menetlus Eesti Energia Aktsiaseltsiesitatud taotluse alusel kavandatava meretuulepargi rajamiseks Liivi lahte.

3.2. Algatada meretuulepargi rajamiseks avalikku veekogusse keskkonnamõju hindamine võimalikelühi- ja pikaajaliste, kaudsete ja otseste mõjude, samuti võimalike piiriülestemõjude väljaselgitamiseks tuulepargi ehitamise ja käitamise ajal.

3.3. Tehakoormatava mereala suhtes tervikuna vähemalt järgmised uuringud:

- 1) mõju mereseire- ja ESTER sidesüsteemidele;
- 2) mõju navigatsioonimärkide või -tulede eristamiseveeliiklejate poolt;
- 3) ehitiste ja kaabelliinide ümbruse batümeetriatäpsustav uuring;
- 4) merepõhja ehitusgeoloogiline uuring;
- 5) visualiseering maismaa erinevatest punktides;
- 6) meteoroloogiline uuring jää, lainetuse jahooovuste mõõtmiseks;
- 7) tuulikute ehituseks vajalike tingimusteanalüüs (maismaal toimuv ehitustegevus) ja leevendusmeetmed;
- 8) allveearheoloogiline uuring;
- 9) merevee kvaliteedi uuringud tuulepargipiirkonnas ja ehitustegevuse arvatavasse mõjualasse jääval merealal;
- 10) planktonikoosluste olukorra kirjeldamine;

- 11) merepõhja elustik – põhjataimestiku ja -loomastikukvalitatiivsete ja kvantitatiivsete parameetrite väljaselgitaminearenduspiirkonnas ja võimaliku mõju alla jääval alal;
- 12) uuring tuulepargi ja merekaablielektromagnetvälja võimaliku mõju kohta kalastikule;
- 13) kalastiku uuring (kalastiku ja kudealade inventeeriminearenduspiirkonnas, hüdroakustiline uuring);
- 14) linnustiku ning nahkhiirte rände- jatoitumisalade uuring;
- 15) mõjuhüljestele kohalikul tasandil, sealhulgas jää lõhkumisega tekkivad võimalikud mõjud, ja määrata vajalikud leevendavad keskkonnameetmed;
- 16) sotsiaal-majanduslik analüüs, et hinnata elektrienergia kvaliteeti ja selle parandamise võimalusi Kihnu saarel ning kohalikeleomavalitsustele ja rannikukogukondadele avalduva mõju väljaselgitamiseks;
- 17) selgitada koostöös Kaitseministeeriumiga väljaajalooliste lõhkekehade ja muude ohtlike objektide leidumise tõenäosus;
- 18) muud keskkonnamõju hindamise programmimääratavad uuringud.

Uuringud teha viie aasta jooksul keskkonnamõju hindamise programmiheakskiitmisest arvates.

3.4. Tuulikute täpsete asukohtade valikul tehakoostööd Pärnu Sadama, Veeteede Ameti, Kaitseministeeriumi ning Politsei- ja Piirivalveametiga.

3.5. Tuulikute paigutamisel lähemale kui 2,6meremiili Läti piirist teavitada asjaolust Läti Vabariiki.

3.6. Võimaliku piiriülese keskkonnamõju tõttu tulebkeskkonnamõju hindamisel täiendavalt lähtuda piiriülese keskkonnamõju hindamise konventsioonist (Espoo konventsioon) ning Eesti Vabariigi valitsuse ja Läti Vabariigi valitsuse vahelisest riigipiire ületava keskkonnamõju hindamise kokkuleppest.

3.7. Keskkonnamõju hindamiseprogrammi ja aruande koostamisse kaasata Rahandusministeerium, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Keskkonnaministeerium, Keskkonnaamet, Kaitseministeerium, Siseministeerium, Veeteede Amet, Lennuamet, Maaeluministeerium, Muinsuskaitseamet, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet ning keskkonnamõju hindamise programm ja aruanne enne avalikustamist kooskõlastada eespool nimetatud asutustega ning esitada arvamuse andmiseks piirkonnakohalikele omavalitsustele.

3.8. Keskkonnamõju hindamisel, uuringute tegemisel ning ülekandeliini trassi valikul teha koostöödeiste samas piirkonnas planeeritavate tuuleparkide arendajatega.

3.9. Hoonestusloa menetluses ja keskkonnamõju hindamisel tuleb arvestada Pärnu maakonnaga piirneva mereala planeeringu tingimusi ja Vabariigi Valitsuse 25. mail 2017. a algatatud koostamisel oleva üleriigilise mereala planeeringutingimustega.

4. Korralduse vaidlustamine

Korraldust on võimalik vaidlustada halduskohtumenetluse seadustikussätetud korras 30 päeva jooksul korralduse Riigi Teatajas avaldamise päevast arvates.

5. Korralduse teatavaks tegemine

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametil teha korraldus Eesti Energia Aktsiaseltsile teatavaks, teavitada keskkonnamõju hindamise algatamisest 14 päeva jooksul ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning puudutatud isikuid ja teisi menetlusosalisi eraldi kirjaga.

Jüri Ratas
Peaminister

Taimar Peterkop
Riigisekretär